

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XIII. Ecqui Errores circa Existentie modum Corporis Christi in Eucharistia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

christo p. 3. q. 18. Finio verbis S. Ambrosii lib. de his qui inchoantur mysteriis; ca. 9. *Quantis vimur exemplis, ut probemus hoc non esse, quod natura formauit; sed quod Benedictio consecravit; maioremque esse vim Benedictiois, quam natura? Quia Benedictioe & ipsa natura mutatur.*

QVÆSTIO XII.

An Corpus Christi simul locis pluribus existere possit?

IO. VICLEBFVS, teste Tho. VVald. to. 2. c. 71. 73. negat primus

Negat & CALVINVS, eiusque affectu.

PAPISTA. I. Mat. 19. *Spud Deum omnia possibilia sunt*: Neque implicat vnum corpus esse multis in locis: vt docui in *Luthero cal. p. 3. q. 49.* & in *Antichristo p. 3. q. 9.*

II. Deinde Mysteria Fidei, certa Sectarijs, æque difficilia atque hoc, docent idem.

1. Est vna natura Dei in tribus personis re ipsa distinctis: quod mirabilius, quam corpus vnum in locis pluribus: quia natura identificatur cum personis singulis; realiter; corpus non cum locis: & natura tamen non potest distrahi à se ipsa: ergo minus corpus aliquod.

2. Vna est hypostasis in duabus naturis, maiorque vnio harum cum illa, quam locati cum loco: nam hæc est extrinseca, illa substantialis.

3. In resurrectione mirabile, quod vnum idemque indiuiduum bis fiat: si que duplici actione, quomodo non sunt duo?

4. Ex nihilo aliquid fieri, aut ex aliquo nihil, captum superat humanum, à

Philosophis semper irritum: at nobis creditum: Corpus verò vnum pluribus in locis esse captu, credituque facilius est.

5. Æternitas est vnum instans durationis coexistens præterito & futuro, non fluens: multò facilius est vnum corpus in pluribus existere locis.

III. Exempla Dei & Animæ illustrent idem. Deus, res simplicissima, est simul infinitis in locis; nec tamen vnus diuiditur ideo in plures, nec loca plura fiunt vnum: Sic Anima rationalis est tota in qualibet parte corporis: Et Christi Corpus non in pluribus esse locis potest:

IV. Similia idem declarant. Sicut cõuenit Graui, ponderare, Colorato videri, Lucido lucere, calido calefacere; sic & Quanto, locum occupare: Sed Deus potest facere, Vt graue non ponderet; sic, *Mat. 14.* Christus & Petrus aquis inambularunt: Aquæ, *Ios. 3.* non defuebãt, sed in montem assurgebant: Vt coloratum non videatur; Sic *Luc. 4.* *Iesus transiens per medium illorum ibat.* *Ioan. 8.* *Abscõdit se coram lapidantibus*: Vt lucidum non luceret: Sic splendore Christi Paulus excæcatus est, *Act. 26.* qui tamen cum Apostolis post resurrectionem cõuersans splendorem occuluit. &c. His similibus vtuntur S. Patres.

QVÆSTIO XIII.

Ecce errores circa EXISTENTIAE Modum Corporis Christi in Eucharistia?

HERESIARCH. I. BERENGARIVS, teste *Gnir-mundo lib. 1. c. 3.* nudum defendere signum non
E c valens.

valens. Impanationem finxit, id est, cum pane Corpus Christi consistere & misceri: Sub annum 1088.

II. BERENGARIJ Hostes, *ibidem*, asserunt partem, à pijs sumendam, vetti in verum Christi Corpus; partem ab impijs capiendam, non mutari.

III. DVRANDI error est, in 4. dist. 11. q. 3. Forma panis recedente materia consecratione informari ab Anima Christi, sicut cibus mutatur in Sanguinem.

IV. ANONYMVS, apud D. Tho. 3. q. 75. a. 6. Formam panis manere; & Materiam mutari in Corpus Christi.

V. RVPERTI Tuitiensis error, in Ioan. 6. Panem à Christo hypostatice assumi, vnicuique sibi per consecrationem; sic Humanitas Deitati vnita est per Incarnationem; non destruendo vel mutando quicquam; sed assumendo solum.

Proinde Corpus Christi *Carneum*, & *Panaceum*, non duo esse, sed vnum in vno supposito; illudque sursum in cælo, hoc deorsum in ara: & Impios percipere panaceum; pios vtrumque: Vtrosque ore corporali; at pios solos etiam spiritali.

Ita sub annum 1124. teste *Algero l. 1. de Sacram. c. 6.* qui Rupertum refutauit.

VI. IOAN. PARISIENSIS, teste Tho. *VValden. so. 2. de Sacram. c. 65.* refutans Rupertum finxit hæresim, Panem assumi à Verbo, mediante solo Corpore Christi absque anima: ne cogeretur se. admittere, Deum esse panem.

Idque sub annum 1150.

LVTHERVVS *l. de Capt. Bab. c. de Euch.* dicit:

1. An panis maneat, nec ne; problema est; Fidei neutrum.

2. Panem manere, conformius Scripturæ est.

3. Vera propositio est: Panis est Corpus Christi; ob Vnionem: Vti vera; Christus homo est Deus: Quæ Impanatio est.

4. Sed alibi: Corpus Christi per Vnionem, ad Verbum assecutum est, vt sit, Vbiunque Verbum est, id est, Vbiunque: quare & in pane Cœnæ est.

CALVINISTÆ clamant, Transsubstantiationem esse impossibilem; proinde sceleratam hæresin.

Lutherani possibilem annuunt, ac dissident istis.

PAPISTA. I. De Berengario, in meo *Luthero-cal. p. 3. q. 51. 52. & c. & in Antichristo p. 3. q. 21.*

II. Hostes Berengarij errant in fundamento suo; Ne detur indignis Corpus Christi:

1. Quia, 1. Cor. 11. *Qui manducat indigne &c.* ergo sunt indigne manducantes.

2. Sic penderet consecratio à bonitate Sacerdotis; nam indignus vti non sumeret Corpus Christi, ita nec consecraret.

Et sic nunquam sciremus an hostia sit consecrata.

III. DVRANDVS errat contra Conc. Trid. sess. 13. c. 4. can. 2.

1. Quia manente materia, maneret accidentia in suo subiecto: qui est secundus error Wicleffi, contra Conc. Constant.

2. Quia Durandi mutatio esset Transformatio, non transubstantiatio, contra Conc. Lateran. Hæreticus fuisse; nulli Ecclesiæ iudicio se submisisset.

Plura *B. Illar. cap. 12.*

IV. ANONYMVS errat & ineptit, putans panem esse rem merè artificiosam, ac proinde figuram panis in Euch. solum manere, hoc est, ait formam.

V. RVPERTVS Errat. I. Quia, Ioan. 6. *Panis, quem ego dabo, Caro mea est:* At panis ille à Verbo assumptus, est quidem Corpus Christi, at non Caro. Nam, Mat. 26. *Hoc est Corpus meum, quod pro vobis traditur:* At corpus panaceum non iuxta traditum pro nobis, & crucifixum.

2. Omnis Antiquitas reclamatur errori huic.

3. Causæ sunt, cur Deus assumpsit hominem; at nulla, cur panem hypostatice assumat.

4. Nulla cur Vnionem eam hypostaticeam

ticam quotidie destrueret, & restitueret. Apage.

VI. PARIENSIS ijdem refutatur argumentis.

2. Deinde error est, Panem immediate assumi à Corpore Christi, id est, creaturam creaturæ iungi hypostaticè.

3. Et Corpus Christi solum caret Personalitate; eequi daret igitur eam panis, &c.

Quocirca recte sub annum 240. Tert. l. 4. in Marcionem: *Acceptum panem Corpus suum facit.*

Cyrius Catech. 4. *Aquam mutavit in vinum; non vinum in Sanguinem transmavit.* Ibid. *Sub specie panis datur tibi corpus. &c. Certissimo sciens, Panem, qui videtur, non esse panem; et si gustus panem esse sentiat, &c.* Bell. l. 3. c. 21. & 25.

QVÆSTIO XIV.

Quæ sit debita Eucharistia MATTERIA?

HERESIARCH. extitit sub annum 1053. GRÆCIA: teste Leone IX. ep. ad Mich. Tunc Gæcico prehende ceperunt Latinos, quod Azymo veteren- tur appellari: inque azymis, ut etiam hodie: Quod putent, Dominum ante diem primum azymorum instituisse sacramentum. Luna mensis; sicque manducationem Paschæ uno die antcipasse feria V. Tunc enim inuicari azyma, necdum erat contra Exod. 12. & 13.

LVTHERANI ZVING. & CALVINISTÆ Græcis consentiunt potius, quam Latinis. Vide meum *Luthero-ca. p. 3. q. 56.*

PAPISTA. Christus in azyma Sacramentum instituit luna XV, feria V. Quia prius Pascha manducavit testibus 4. Evangelijs: at hoc sine azymis manducari nequibat; *Exod. 12.* Ergo cū immolatio Paschæ incepta vsum a-

zymorum, in his Dominus instituit Sacramentum. Ita D. Tho. 4. d. 2. a. 2. q. 3. Vnde nec *Ruperti*, nec *Burgēsis Responso ad Græcos*, horum tollit fundamentum.

1. Nam RUPERTVS vult, feriæ V. vespere cœpisse 14. lunam; tuncque Dominum Immolasse Pascha cum azyma, & Instituisse S. Cœnā: Posteram vero diē fuisse profanam; quod traditio veterit festum cum Sabbato cōtinuari; Sicque festum azymorum aliquando differri in diem sequentem; at nunquam celebrationem Paschæ mutari.

2. BURGENSIS idem respondet: vult tamen Vtrumque differri perinde potuisse: ideo Iudæos feria VI, vesperti māducaste pascha: Dixisseque Dominum, *Mat. 26. Scitis quia post biduum erit pascha.*

At Neutra tollit fundamentum Græcorum de Anticipato Paschate ab Christo.

Et ephemeristæ Hebræi ita dirigebant Kalendatium, ne inferiam VI. incideret luna 14.

II. HERESIARCHI EBIONITÆ, ait Epiph. *her. 30. TATIANI, idem, her. 46.*

AQVARIUS teste Aug. *l. de her. c. 64.* prætenu sobrietatis in aqua sacrificabant.

2. ARMENI, teste *Niceph. l. 8. c. 53.* aquam vino non miscbant in Missa; quod non crederent durum in Christo naturarum Vnionem.

LVTHERANI & CALVINIANI mero vino absque aqua vtuntur in Cœna.

PAPISTA. In Sacrificio, non miscere aquam vino, grande piaculum est: Forretamen Sacramentum.

NOTA. I. *Ratio Sacramenti* Non est tota in solis speciebus; Nec in sola Re contenta: Sed in vtroque quoad essentiam; Magis tamen conuenit speciebus, vt continent; quam rei, vt continetur.

Ita *Trid. sess. 13. c. 3.* Quia Sacramentum

E e 2 tum